

Глауконіт – це складний гідроалюмосилікат (група гідрослюд), який є мінеральним видом перемінного складу від силікату заліза, алюмінію і магнію до алюмосилікату заліза і магнію-сколіту. Глауконіт має виражені сорбційні і катіонообмінні властивості. Сапоніт і глауконіт краще згодувати у вигляді добавки. Це не вимагає додаткових витрат дефіцитних білкових кормів, дає можливість скоротити затрати комбікормів, сирого протеїну і обмінної енергії на одиницю продукції. Використання сапоніту як мінеральної добавки при відгодівлі молодняка великої рогатої худоби не впливає на хімічний склад і біологічну цінність м'яса, а збереження високої резервної лужності крові при використанні мінеральної підкормки на основі сапоніту зв'язано з фізико-хімічними властивостями сапоніту.

Висновки і пропозиції. З метою інтенсифікації тваринництва виникає необхідність застосування в годівлі сільськогосподарських тварин нетрадиційних мінеральних добавок. Як мінеральні добавки можуть виступати різноманітні природні сполуки, в тому числі і природні мінерали. Згодовування мінеральних добавок викликає певні зміни в процесі травлення, засвоєння поживних речовин та мінеральної частини раціону. Тому для встановлення оптимальних доз мінеральних добавок в добовому раціоні тварин і доцільності їх застосування мало знати їх хімічний склад, необхідно вивчити вплив цих добавок на перетравність поживних речовин, баланс азоту та мінеральної частини раціону.

УДК 636. 4. 082. 4. 03

Ковриго О.В., студентка 6 курсу спеціальності “Зоотехнія”

Научный руководитель – Ятусевич В.П., кандидат с.-х. н., доцент
УО “Витебская ордена “Знак Почета” государственная академия ветеринарной
медицины”, г. Витебск, Республика Беларусь

ВЛИЯНИЕ ВОЗРАСТА НА ПРОДУКТИВНОСТЬ СВИНОМАТОК БЕЛОРУССКОЙ КРУПНОЙ БЕЛОЙ ПОРОДЫ

Свиноводство Республики Беларусь имеет огромный потенциал продуктивности и производственные возможности. Использование маточного стада в 6,5 раз выше, чем в скотоводстве и в 79 раз, чем в птицеводстве. Трудовые затраты на единицу прироста живой массы по сравнению со скотоводством ниже в 2,4 раза, овцеводством в 1,6 раза [1].

Очень важным моментом является продление сроков использования маточного стада. В норме многоплодие маток растет до 3-4 опоросов, сохраняется на одном уровне до 5-6, после чего начинается снижаться из-за возрастания в помете количества мертворожденных поросят. В летнее время многоплодие маток обычно несколько ниже, чем в зимних опоросах [3].

Репродуктивные способности свиноматок имеют важнейшее значение не только с точки зрения воспроизводства стада, но и являются хозяйственно полезными признаками, определяющими эффективность отрасли в целом. Поэтому изучение влияния различных факторов на продуктивность маток в каждом конкретном стаде имеет практическое значение и актуально. В связи с

этим цель исследований состояла в изучении репродуктивных качеств свиноматок белорусской крупной белой породы в связи с возрастом.

Исследования проводились на свиноводческой ферме мощностью 5 тыс. голов ОАО “Березовский ККЗ” СК “Сошица” Березовского района Брестской области. Материалом для исследования являлись документы зоотехнического, производственного и племенного учета. Методом случайной выборки мы отобрали 170 карточек на свиноматок и проанализировали продуктивность по опоросам (1,2, 3 и т. д.). В обработку были включены данные, имеющиеся в производственных карточках свиноматок, а именно: количество поросят в помете, в том числе живых (многоплодие), из них слабых, количество поросят и масса гнезда при отъеме.

Полученные результаты обрабатывали методом вариационной статистики по Н.А. Плохинскому [2] с помощью программы статистического анализа в табличном редакторе “Excel”.

На основании проведенных исследований нами было установлено, что общее число рождаемых поросят с возрастом увеличивается. Если по первому опоросу (68 маток) число поросят составило 10,2 гол, то по второму опоросу (37 маток) их было на 0,48 гол. или на 4,7% больше, чем в первом, по третьему (32 гол.) больше чем по второму на 0,2 гол., а в четвертом (27 гол.) превышение над предыдущим составило 0,9 гол. или 7,5%. А начиная с пятого количество поросят сократилось в сравнении с четвертым на 1,47 гол. или на 12,9%.

Аналогичная закономерность наблюдается и по многоплодию. Минимальное его значение (9,49 гол) получено у маток по первому опоросу, по второму многоплодие на 0,23 гол. или на 2,4% больше в сравнении с первым, а в третьем – на 1,09 гол. или на 11,2% выше, чем во втором. А максимальное его значение 11,71 гол. наблюдается у маток по 4 опоросу. Разница между четвертым и третьим опоросам составила 0,9 гол. или 8,3%. По пятому опоросу многоплодие маток было меньше в сравнении с четвертым на 1,16 голов или на 10,9% и на 1,06-0,83 гол. больше, чем в первом и втором опоросах.

Меньше всего рождалось поросят мертвыми у свиноматок по первому опоросу (0,73 гол). Во втором опоросе их рождалась на 0,25 гол. больше в сравнении с первым. А наибольшее их количество отмечено у свиноматок третьего и четвертого опоросов (1,09 гол.). В пятом опоросе при многоплодии 10,55 голов, число мертвых поросят на 0,31 гол. было меньше, чем в третьем и четвертом.

Больше всего слабых поросят получено в 3-5 опоросах (2,36-2,40 гол. на гнездо), а меньше всего во втором опоросе (1,67 гол.). Этим объясняется и низкая сохранность поросят в третьем и четвертом опоросах (83,53 и 81,29% соответственно). Хотя по абсолютному значению количества поросят при отъеме как раз было максимальным в этих опоросах ($9,03 \pm 0,22, 9,52 \pm 0,40$ гол.). По второму опоросу сохранность поросят у маток на 6,02 п. п. была больше среднего значения по стаду (83,69%), а по четвертому была меньше на 2,34 п. п.

Масса гнезда поросят при отъеме в 35 дней составляла от 72,0 кг в первом до 79,0 кг в четвертом и пятом опоросах.

Проведенные исследования показали, что репродуктивные качества свиноматок белорусской крупной белой породы увеличивается до 4 опороса, а затем снижаются.

Список использованных источников

1. Базылев, М.В. Организация и экономика племенного дела: курс лекций / М.В. Базылев. Витебск, УО ВГАВМ, 2006. 132 с.
2. Плохинский, Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников / Н.А. Плохинский. М. : Колос, 1969. 256 с.
3. Шейко, И.П. Свиноводство: учебник / И.П. Шейко, В.С. Смирнов, Р.И. Шейко. Минск: ИВЦ Минфина, 2013. 376 с.

УДК 636.598

Колісник У.О., учениця 10 класу ЗОШ №17

Науковий керівник – Данчук Н.Я., завідувач еколого-натуралістичного відділу ПНВО, м. Кам'янець-Подільський, Україна

РОЗВОДИТИ ГУСЕЙ ВИГІДНО

Розведення гусей – перспективний домашній бізнес. Його можна організувати на власній присадибній ділянці, при наявності пасовища витрати на покупку кормів значно знижуються. Гуси вигідно відрізняються від решти домашньої птиці невибагливістю і високою скоростиглістю, гусяче м'ясо має високі смакові якості і дуже добре затребуване. Закупивши молодняк навесні при правильному змісті до осені гуси, досягнуть живої ваги 4-5 кг і принесуть хороший дохід.

Для успішного розведення та вирощування гусей потрібно створити відповідні умови для їх утримання. Гуси – птиця травоядна, і наявність пасовища для неї є обов'язковою, основний раціон харчування птиці становлять зелені корми, які дають хороший приріст, дозволяючи зменшити підгодівлю комбікормами, тим самим знижуючи собівартість гусячого м'яса. При випасі на пасовищі витрати на корм набагато менше ніж при вольєрному утриманні. Крім зеленого корму птиці потрібно комбікормова підгодівля 3 рази в день. Комбікорм слід давати у вигляді вологої мішанки, раз в день гусей слід підгодовувати пшеницею, постійна наявність води в поїлці обов'язкова.

Оскільки гуси птиця водоплавна, бажано наявність природного або штучного водоймища, де вони також отримують додатковий корм, поїдаючи дрібні водорості – ряску, і різноманітний планктон. Якщо поруч немає природного водоймища, його можна створити неподалік біля ферми. Не потрібно будувати капітальний ставок, досить викопати неглибоку яму і раз в день насосом закачувати туди трохи води цього буде цілком достатньо. Також слід в ставок висипати кілька відер ряски, яка росте на поверхні води на болотах і непроточних озерах.

Наявність ставка дуже впливає на зростання гусей. Птиця, купаючись, дуже добре переносить літню спеку, володіє хорошим апетитом, стає менш схильною до хвороб.

До осені гуси досягають ваги близько 4 кг, частина стада йде на м'ясо, частину залишають на племінне стадо, з розрахунку один самець на 3-5 самок. Гуси весняного виведення починають яйцекладку з лютого наступного року. Гуски не завжди охоче висиджують потомство, тому для успішного розведення гусей знадобиться придбати інкубатор. Слід зазначити, що вихід пташенят в інкубаторі помітно нижче, ніж під квочкою і становить близько 75%.